

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2024 roku

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Izabela Jamroz		

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2024 roku w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. B.

z udziałem M. B. (1)

o podział majątku wspólnego i dział spadku

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego małżonków M. B. i J. B. (1) wchodziły następujące składniki:

a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...)

o powierzchni użytkowej 70,15 m⁽²⁾ wraz z przynależną piwnicą

o powierzchni 2,99 m⁽²⁾, pozostającego w zasobach Spółdzielni (...), położonego w L. przy Al. (...);

b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu stanowiącego garaż nr (...)

o powierzchni użytkowej 16,77 m⁽²⁾, pozostającego w zasobach Spółdzielni (...), położonego

w L. przy Al. (...);

c) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu usługowego nr (...)

o powierzchni użytkowej 105,55 m², pozostającego w zasobach Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej (...), położonego

w L. przy Al. (...);

d) samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 2013;

e) środki pieniężne w kwocie 120.000 (sto dwadzieścia tysięcy 00/100) złotych;

2. ustalić, że M. B. dokonała nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny małżonków M. B. i J. B. (1) o wartości 919.959,20 (dziewięćset dziewiętnaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dziewięć 20/100) złotych;

3. ustalić, że w skład spadku po J. B. (1), zmarłym w dniu 2 lutego 2020 roku w L. wchodzi udział w wysokości 1/2 (jedna druga)

we własności składników majątkowych opisanych w pkt 1 lit. a-e niniejszego postanowienia;

4. dokonać podziału majątku wspólnego małżonków M. B. i J. B. (1) oraz działu spadku po J. B. (1) w ten sposób, że składniki majątkowe opisane w pkt 1 lit. a-e niniejszego postanowienia przyznać na wyłączną własność M. B.;
5. zasądzić od M. B. na rzecz M. B. (1) kwotę 190.010,20 (sto dziewięćdziesiąt tysięcy dziesięć 20/100) złotych tytułem spłaty z udziału, płatną w terminie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia;
6. zasądzić od M. B. na rzecz M. B. (1) tytułem rozliczenia pożytków z wchodzącego w skład spadku po J. B. (1) udziału w lokalu usługowym nr (...), położonym w L. przy Al. (...) za okres od 2 lutego 2020 roku do 16 marca 2023 roku kwotę 46.614,24 (czterdzieści sześć tysięcy sześćset czternaście 24/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia do dnia zapłaty;
7. stwierdzić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie i w związku z tym zasądzić od M. B. (1) na rzecz M. B. kwotę 375 (trzysta siedemdziesiąt pięć) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia, do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania;
8. zasądzić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie od M. B. kwotę 4.907,08 (cztery tysiące dziewięćset siedem 08/100) złotych, a od M. B. (1) kwotę 1.635,70 (tysiąc sześćset trzydzieści pięć 70/100) złotych tytułem nieuiszczonych wydatków tymczasowo pokrytych z sum budżetowych Skarbu Państwa.

Sygn. akt I Ns 342/23

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 20 czerwca 2024 roku

Wnioskiem (k. 3-16) z dnia 16 marca 2023 roku M. B. (reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata) wniosła o podział majątku wspólnego małżeńskiego jej i J. B. (1) oraz działu spadku po zmarłym J. B. (1). Wnioskodawczyni wniosła o ustalenie, że w skład majątku dorobkowego małżonków M. B. i J. B. (1) wchodzi:

9. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu usługowego o powierzchni 105,55 m² położonego w L. przy al. (...), dla którego Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 858.240 złotych;
10. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 70,15 m² położonego w L. przy al. (...), dla którego Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) o wartości 561.200 zł;
11. spółdzielcze własnościowe prawo do garażu nr (...) o powierzchni 16,7 m² położonego przy al. (...), dla którego Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie prowadzi księgę wieczystą o nr (...), o wartości 40.000 zł;
12. kwota 530.000 zł pochodząca ze sprzedaży nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Kozienicach prowadzi księgę wieczystą nr (...);
13. samochód osobowy V. (...) nr rej. (...) rok produkcji 2013 o wartości 30.000 zł;
14. oszczędności zgromadzone na rachunku bankowym Wnioskodawczyni w wysokości 120.000 zł;

Wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie następujących nakładów z jej majątku osobistego do majątku wspólnego:

1. oszczędności w kwocie 47.244,20 USD po przeliczeniu wg kursu z dnia 1 czerwca 1994 roku wynoszącego 2,2349 w kwocie 106.485,84 zł;

2. środków pochodzących ze sprzedaży lokalu usługowego w L. przy ul. (...) w wysokości 17.000 zł;
3. środków pochodzących ze sprzedaży lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w wysokości 98.000 zł;
4. środków pochodzących ze sprzedaży samochodu osobowego F. (...) w wysokości 10.150 zł;
5. środków pochodzących ze sprzedaży udziału lokalu mieszkalnego w L. przy ul. (...) w wysokości 46.875 zł;
6. reparacji po zmarłym ojcu J. C. w wysokości 7.778,23 zł.

Wnioskodawczyni wniosła o ustalenie, że wartość majątku dorobkowego małżonków wynosiła na dzień śmierci J. B. (1) 2.139.440 zł; ustalenie, że wartość nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny wyniosła 919.959,20 zł; ustalenie, że wartość majątku spadkowego wynosi 609.740,50 zł; ustalenie, że w skład majątku spadkowego po J. B. (1) wchodzi składniki powyżej wymienione w 1/2 udziału. M. B. wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego i działu spadku w ten sposób, że przyznać wszystkie składniki majątku stron, za wyjątkiem kwoty 530.000 zł z ww. pkt 4. wynikającej ze sprzedaży nieruchomości, na własność wnioskodawczyni z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestniczki, dokonanie podziału kwoty 265.000 zł uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości z ww. pkt 4. po połowie. Wnioskodawczyni wniosła o uwzględnienie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 1.180.970,88 zł oraz o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki kwoty 172.370,25 zł w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenie z uwzględnieniem wartości nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny oraz kwoty 132.500 zł przekazanej uczestniczce tytułem kwoty uzyskanej ze sprzedaży udziałów składnika z ww. pkt 4, a także zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że zawarła związek małżeński z J. B. (1) w dniu 17 listopada 1994 roku, strony nie posiadały dzieci. Małżonkowie nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. W dniu 2 lutego 2020 roku J. B. (1) zmarł, nie pozostawiając testamentu. W dniu 26 czerwca 2020 roku sporządzono akt poświadczenia dziedziczenia, zgodnie z którym spadek po J. B. (1) nabyły wnioskodawczyni M. B. i uczestniczka M. B. (1).

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że wnioskodawczyni przed zawarciem związku małżeńskiego dysponowała środkami w kwocie 50.100.00 zł (starych) na lokacie. Dodatkowo wnioskodawczyni posiadała kwotę 47.224,20 USD, a przyjmując średni kurs NBP na dzień 1 czerwca 1994 roku była to kwota 106.485,84 zł. W dniu 22 czerwca 1993 roku M. B. zawarła umowę na wykonanie pawilonu handlowego w kompleksie (...) w L. przy ul. (...), który w dniu 8 czerwca 1999 roku sprzedała za cenę 17.000 zł.

Wnioskodawczyni i J. B. (1) zakupili i sprzedali w trakcie trwania małżeństwa lokale mieszkalne przy ul. (...), lokalu na osiedlu (...) oraz kolejny lokal na tym samym osiedlu.

Wnioskodawczyni posiadała także lokal przy ul. (...)

w L., który sprzedała w 1998 roku za kwotę 98.000 zł. Wnioskodawczyni posiadała także na podstawie dziedziczenia po matce Z. C. udział do 5/8 części spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu przy ul. (...)

w L., który sprzedała za kwotę 46.857 zł w 2002 roku. Wnioskodawczyni otrzymała także od fundacji (...) świadczenie w wysokości 7.778,23 zł przewidziane dla więźniów obozów koncentracyjnych, gett i ofiar holokaustu – z uwagi na bycie następcą prawnym ojca J. C..

We wniosku wskazano też, że w dniu 28 maja 2022 roku wnioskodawczyni i uczestniczka sprzedały nieruchomość położoną

w miejscowości G., która należała do majątku wspólnego małżonków, za kwotę 530.000 zł. Wnioskodawczyni przekazała uczestniczce 1/4 kwoty, tj. 132.500 zł. Do majątku wspólnego należy też samochód osobowy V. (...) o wartości 30.000 zł. W ocenie wnioskodawczyni skoro wysokość nakładów na majątek wspólny małżonków to 290.289,07 zł (nominalnie),

a wartość majątku wspólnego zgromadzonego przez małżonków w chwili śmierci J. B. (1) to 559.324 zł, to udział wnioskodawczyni wynosi 43%, stąd aktualna wartość nakładu wynosi 919.959,20 zł. Z tej przyczyny wartość podlegająca podziałowi to 1.219.480,50 zł, a majątek spadkowy wynosi 609.740,50 zł. Połowa z tej wartości to kwota 304.870,25 zł. Wobec faktu, że uczestniczka otrzymała już od wnioskodawczyni kwotę 132.500 zł, to spłata winna wynieść 172.370,25 zł.

W odpowiedzi z dnia 6 czerwca 2023 roku (k. 126-129) na wniosek uczestniczka (reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata) przyłączyła się co do zasady do wniosku i wniosła o ustalenie, że w skład majątku dorobkowego wchodzi:

1. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego przy al. (...) o wartości 1.100.000,00 zł;
2. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy al. (...) o wartości ok. 600.000 zł;
3. spółdzielcze własnościowe prawo do garażu nr (...) położonego w L. przy al. (...) o wartości ok. 40.000 zł;
4. samochód osobowy marki V. (...) o wartości ok. 40.000 zł;
5. oszczędności w wysokości co najmniej 220.000 zł.

Uczestniczka wniosła o ustalenie, że w skład majątku spadkowego wchodzi wymienione wyżej składniki w udziale do 1/2, ale także bagnet

i medale, które spadkodawca otrzymał po ojcu S. B.: Krzyż na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi ze srebra, medal za 10 rocznicę wojny polsko-bolszewickiej 1920 i 1930 (2 szt. z brązu), medal za II wojnę światową (1 szt. miedzionikiel), bagnet niemieckiego lotnika z II wojny światowej –

o łącznej wartości 300 zł. Uczestniczka wniosła o dokonanie podziału majątku w ten sposób, że przyznać na rzecz wnioskodawczyni wszystkie składniki majątkowe za odpowiednią spłatą za wyjątkiem bagnetów i medali, o których przyznanie wniosła uczestniczka na swoją rzecz bez spłat. Uczestniczka wniosła o dokonanie rozliczenia pożytków z najmu lokalu użytkowego przy al. (...) za okres od 2 lutego 2020 roku do dnia złożenia wniosku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kwoty po 1250 zł miesięcznie wraz z odsetkami od daty uprawomocnienia się postanowienia. Uczestniczka wniosła też o zobowiązanie wnioskodawczyni do wydania uczestniczce następujących rzeczy ruchomych stanowiących majątek osobisty wnioskodawczyni w postaci złotej biżuterii:

1. pierścionka z koralem w okrągłym kształcie, próba 585, waga ok. 8 gram;
2. pierścionka z koralem w kwadratowym kształcie, próba 585, waga ok. 8 gram;
3. pierścionka z kamieniem piasek pustyni w owalnym kształcie, próba 585;
4. pierścionka z rubinem w prostokątnym kształcie, próba 585, waga ok. 10 gram;
5. sygnetu, próba 585, waga ok. 7 gram;
6. obrączek, 6 sztuk, próba 585, waga ok. 5 gram x 6 (Grawer: Marlena, Tomasz);
7. zawieszki w kształcie litery M, próba 585, waga ok. 4 gram;
8. zawieszki w kształcie litery M z diamentem, próba 750, waga ok. 5 gram, kamień 0,02 ct;
9. pierścionka w kształcie kwiatka, uszkodzony bez oka, próba 585, waga ok. 4 gram;
10. zawieszki w kształcie litery K, próba 585, waga ok. 4 gram;

11. kolczyków łańcuszkowych z elementami kwiatowymi, próba 585, waga ok. 10 gram;
 12. rosyjskiej monety 5 rubli, próba 900, waga 4.3 gram;
 13. łańcucha pancerki, próba 585, waga ok. 55 gram;
 14. bransolety pancerki, próba 585, waga ok. 20 gram;
 15. łańcuszków, próba 585, waga ok. 10 gram x 3 sztuki;
 16. bransoletki, próba 585, waga ok. 5 gram;
 17. pierścionka z Aleksandrytem, próba 585, waga ok. 8 gram;
 18. monety dukat, próba 585, waga ok. 4 gram;
 19. kolczyków, próba 585, waga ok. 4 gram x 3 pary
- o łącznej wartości 60.000,00 zł

Uczestniczka przyznała, że na mocy aktu notarialnego z dnia 28 maja 2022 roku dokonano częściowego działu spadku poprzez sprzedaż nieruchomości w miejscowości G., ze sprzedaży otrzymała kwotę, która zaspokoiła jej roszczenie z tego tytułu. Uczestniczka przyznała poczynione przez wnioskodawczynię nakłady z majątku osobistego na wspólny za wyjątkiem środków uzyskanych ze sprzedaży samochodu F. (...), nadto zaprzeczyła, że wartość nakładów wynosi 919.959,20 zł. W uzasadnieniu uczestniczka zakwestionowała przyjętą przez wnioskodawczynię waloryzację nakładów.

Pismem z dnia 20 lipca 2023 roku (k. 144-145) wnioskodawczyni wskazała, że uczestniczce tuż po śmierci J. B. (1) został udostępniony pokój spadkodawcy, z którego uczestniczka zabrała wiele rzeczy bez konsultacji. Obecnie wnioskodawczyni posiada ok. 20 medali należących do spadkodawcy, pozostałe ruchomości wskazane przez uczestniczkę (w tym biżuteria) nie znajdują się w posiadaniu wnioskodawczyni i z tej przyczyny nie jest możliwe ich wydanie. W stosunku do medali wnioskodawczyni wyraziła zgodę na ich przyznanie uczestniczce bez spłat. Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie roszczenia o zwrot pożytków z lokalu przy al. (...), bowiem ten miał być zakupiony z jej środków osobistych. Wnioskodawczyni wskazała, że wysokość oszczędności to nie 120.000 zł jak wskazała uprzednio we wniosku, a 50.000 zł.

W toku rozprawy z dnia 5 października 2023 roku strony podtrzymały swoje stanowiska z tym zastrzeżeniem, że uczestniczka przyznała, że samochód F. (...) został zakupiony z majątku osobistego wnioskodawczyni. Uczestniczka przyznała też, że kwota oszczędności wchodzących do majątku wspólnego wynosiła 120.000 zł, a nie 220.000 zł.

Pismem z dnia 12 października 2023 roku (k. 239-239v) uczestniczka podtrzymała dotychczasowe stanowisko, wniosła o przyznanie na własność wnioskodawczyni M. B. wszystkich składników majątkowych i spłatę uczestniczki wartości 1/4 udziałów w składniach majątku, po odliczeniu nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny o wartości wskazanej na s. 2 wniosku. Uczestniczka nie kwestionowała też w tym piśmie nakładu w postaci wartości samochodu F. (...) (10.500 zł) oraz wyraziła zgodę na ustalenie wartości oszczędności w kwocie 120.000 zł. Uczestniczka podtrzymała wniosek o rozliczenie pożytków z tytułu najmu apteki, podtrzymała także wniosek o wydanie przez wnioskodawczynię na rzecz uczestniczki biżuterii wchodzącej w skład majątku osobistego uczestniczki.

Pismem (k. 241-241v) z dnia 19 października 2023 roku wnioskodawczyni zmodyfikowała wniosek w ten sposób, że wskazała, iż oszczędności nie wynosiły 120.000 zł a 50.223,92 zł.

Na rozprawie w dniu 7 listopada 2023 roku wnioskodawczyni przekazała uczestniczce medale należące uprzednio do J. B. (1) (k. 269-271). Podczas rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Pismem (k. 278-279) z dnia 16 listopada 2023 roku uczestniczka sprzeciwiła się modyfikacji wniosku z dnia 19 października 2023 roku w tym zakresie, że oszczędności małżonków to nie 120.000 zł, a 50.223,92 zł.

W uzasadnieniu wskazała, że należy przyjąć wartość 120.000 zł, bowiem to pierwotne twierdzenie wnioskodawczyni jest bardziej wiarygodne w świetle okoliczności sprawy.

Pismem z dnia 1 lutego 2024 roku wnioskodawczyni podtrzymała stanowisko zawarte we wniosku o dział spadku i podział majątku wspólnego z modyfikacją dotyczącą oszczędności (oszczędności miały wynosić nie 120.000 zł jak wskazano we wniosku, a 50.223,92 zł).

Pismem z dnia 22 lutego 2024 roku uczestniczka w całości podtrzymała stanowisko dotychczas wyrażone, a to wynikające z odpowiedzi na wniosek oraz pism z dnia 9 października i 14 listopada 2023 roku. W uzasadnieniu uczestniczka podniosła, że wnioskodawczyni i uczestniczka akceptują wartość i skład majątku spadkowego i zgodnie wnoszą o przyznanie ich na własność wnioskodawczyni. W ocenie uczestniczki pozostała pomiędzy stronami sporna jedynie kwestia wartości oszczędności byłych małżonków oraz wniosku uczestniczki o wydanie jej kosztowności wymienionych w odpowiedzi na wniosek, bowiem pamiątki rodzinne w postaci medali i odznaczeń zmarłego zostały wydane uczestniczce na ostatniej rozprawie. Uczestniczka wskazała, że oszczędności winny być ustalone na kwotę 120.000 zł. Uczestniczka podtrzymała żądanie rozliczenia pożytków uzyskiwanych z apteki przy al. (...) w kwocie odpowiadającej udziałowi w spadku uczestniczki obliczonej od 5500 zł czynszu najmu, w całości podtrzymał zobowiązanie do wydania składników stanowiących majątek osobisty uczestniczki w postaci kosztowności.

W toku całego postępowania wnioskodawczyni i uczestniczka pozostawały zgodne co do składu i wartości majątku wspólnego, ostatecznie uczestniczka przyznała także wskazane przez wnioskodawczynię wartości nakładów wnioskodawczyni na majątek wspólny małżonków.

Sąd ustalił co następuje:

M. B. (uprzednio C. D.) i J. B. (1) zawarli związek małżeński w dniu 17 listopada 1994 roku w L.. M. i J. B. (1) znali się od 1979 roku i pozostawali od tego czasu w nieformalnym związku. Małżeństwo trwało do śmierci J. B. (1) w dniu 2 listopada 2020 roku. Z małżeństwa M. i J. B. (1) nie posiadali dzieci, małżonkowie nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. M. B. (1) jest córką J. B. (1) z poprzedniego związku małżeńskiego. Spadkobiercami po J. B. (1) są M. B. i M. B. (1)

w 1/2 części.

(odpis skrócony aktu małżeństwa k. 29; odpis skrócony aktu zgonu; akt poświadczenia dziedziczenia k. 31; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:28-00:06:36; dowód z przesłuchania uczestniczki protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:56:30-00:56:55; fakty bezsporne)

M. B. przed zawarciem związku małżeńskiego pracowała jako inwentaryzator, inspektor farmaceutyczny i kierownik apteki. Następnie od ok. 1986 roku do 1992 roku pracowała jako opiekunka osób starszych w USA, kolejno od czerwca 1993 roku do 8 kwietnia 1999 roku prowadziła działalność handlową w pawilonie przy ul. (...) (Hala (...)) i z tej przyczyny co roku na kilka miesięcy wyjeżdżała do USA celem zakupu ubrań do pawilonu. Następnie od końca lat 90. XX wieku prowadziła aptekę do roku 2008, od kiedy wynajmuje lokal przeznaczony pod aptekę.

Przed zawarciem związku małżeńskiego J. B. (1) nie posiadał oszczędności. J. B. (1) posiadał mieszkanie nabyte przed związkiem małżeńskim, mieszkanie zostało sprzedane, a środki w części przekazane

w darowiźnie M. B. (1). J. B. (1) przed zawarciem związku małżeńskiego pracował w strukturach wojskowych, potem w fabryce wag

a następnie prowadził zakład wystroju wnętrz i elewacji (zakład stolarski), który został zamknięty przed wyjazdem J. B. (1) do USA. Spadkodawca wyjeżdżał również przed ślubem do USA, jednak w krótszym wymiarze niż wnioskodawczyni (ok. 3-4 lata). Po powrocie do Polski J. B. (1) nie podjął pracy na etacie, pracował w pawilonie handlowym wnioskodawczyni przy ul. (...) w L.. J. B. (1) prowadził także zakład fizjoterapii/energoterapii. Wnioskodawczyni i J. B. (1) prowadzili również sklep odzieżowy przy ul. (...) w L.. Od 1999 roku J. B. (1) posiadał emeryturę w kwocie 615,31 zł (netto 531,36 zł).

(świadczenie pracy k. 242-242v; zaświadczenie o wysokości emerytury k. 92 i k. 243; decyzja k. 244; bilety lotnicze k. 253-262; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:18:50-00:19:18 oraz 00:32:34-00:36:03 oraz 00:43:13-00:43:25, dowód z przesłuchania uczestniczki protokół elektroniczny 00:54:20-01:00:35; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:21:23-00:24:02 oraz 00:28:00-00:33:35; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:40:55-00:41:07 oraz 00:47:08-00:48:50; 00:51:50-00:53:20; zeznania świadka K. Z. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:55:30-01:04:09 oraz 01:13:53-01:15:40, a także 01:17:40-01:01:19:16; świadek B. K. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 01:24:58-01:34:25).

Z tytułu przebywania przez M. B. w USA, M. B. przed zawarciem związku małżeńskiego zgromadziła oszczędności, które systematycznie wpłacała na rachunki bankowe, łącznie w kwocie 63.807 USD

w 1992 roku. Wnioskodawczyni obracała ww. środkami – w efekcie przed zawarciem związku małżeńskiego, tj. na dzień 1 czerwca 1994 roku wnioskodawczyni posiadała jeszcze oszczędności w kwocie 47.224,20 USD, co w przeliczeniu według kursu dolara NBP (1 dolar równał się 22549 zł, po denominacji 2,2549 – tabela nr 105/A/NBP/1994 z dnia 01-06-1994), dawało kwotę 106.485,84 zł (po denominacji).

(dowody wpłaty i zaświadczenia k. 33-34; wyciąg k. 35, fakt powszechnie znany – wykaz kursu USD na dzień 1 czerwca 1994 roku: <https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/kursy/archiwum-tabela-a-csv-xls/> ; wydruk ze strony money.pl k. 20; potwierdzenia northwest k. 245-252; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:15:12-00:17:45)

M. B. przed zawarciem związku małżeńskiego nabyła do majątku osobistego spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przy ul. (...) o powierzchni 57,70 m⁽²⁾. Powyższe prawo sprzedała w dniu 25 kwietnia 2001 roku za kwotę 98.000 zł.

(umowa sprzedaży k. 66-67; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:18:07-00:18:15; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:25:22-00:25:47; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:41:27-00:41:31 oraz 00:45:35-00:45:54)

Przed zawarciem związku małżeńskiego M. B. wybudowała przy ul. (...) w L. (obok (...)) pawilon handlowy. Umowa o wykonanie pawilonu zawarta została przez M. B. w dniu 22 czerwca 1993 roku za kwotę 32.800,000 zł (sprzed denominacji). Powyższa kwota została zapłacona wykonawcy w czerwcu 1993 roku. W dniu 8 kwietnia 1999 roku M. B. sprzedała ww. pawilon za kwotę 17.000 zł. W latach 1993-1999 M. B. prowadziła w tym pawilonie działalność polegającą na sprzedaży nabytych w Stanach Zjednoczonych ubrań. W latach 1993-1999 M. B. zajmowała się sprowadzaniem ubrań do Polski i przebywała

w Stanach Zjednoczonych po ok. 3 miesiące w roku. W tym czasie sprzedaż ubrań w pawilonie zajmował się J. B. (1).

(umowa o wykonanie pawilonu k. 36-36v; dowód wpłaty k. 37; umowa sprzedaży k. 38, dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:59-00:00:07:37 oraz 00:18:50-00:19:18, a także 00:37:59-00:39:22; decyzja k. 244; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:41:41-00:41:42:04)

Z tytułu dziedziczenia po Z. C. (matce), M. B. nabyła do majątku osobistego udział do 5/8 w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w L.. Udział ten M. B. sprzedała w dniu 4 września 2002 roku za kwotę 46.875 zł.

(umowa sprzedaży k. 71-72v; testament k. 70; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:18:22-00:18:30; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:25:48-00:26:25; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:41:31-00:41:41 oraz 00:45:54-00:46:51)

W dniu 26 stycznia 2004 roku M. B. otrzymała – jako następczyni prawna J. C. – świadczenie pieniężne w wysokości 7.778,23 zł tytułem zadośćuczynienia za pobyt J. C. w obozie koncentracyjnym w trakcie II wojny światowej.

(zawiadomienie k. 73; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:18:33-00:18:46)

Przed zawarciem związku małżeńskiego M. B. nabyła w 1994 roku pojazd osobowy F. (...) nr rej. (...), r. produkcji 1994. W dniu 2002 roku M. B. sprzedała ww. pojazd za kwotę 10.500 zł. Następnie M. B. zakupiła pojazd V. (...) za 43.440 zł. Ten samochód wnioskodawczyni użytkowała do 2013 roku. V. (...) wnioskodawczyni podarowała M. B. (1), która sprzedała pojazd i za środki z jego sprzedaży zakupiła pojazd M.. Kolejno w 2013 roku M. B. zakupiła pojazd V. (...) za kwotę 88.200 zł. Wartość rynkowa ww. pojazdu wchodzącego w skład majątku wspólnego to na dzień orzekania kwota 41.000 zł.

(umowa sprzedaży komisowej i oświadczenie k. 68-69; faktura VAT k. 81, kopia dowodu rejestracyjnego oraz potwierdzenie przelewu k. 82-83, zaświadczenie k. 152v; opinia biegłego z zakresu wyceny J. P. (1) k. 165-215; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy 00:19:21-00:22:18, a także 00:37:59-00:39:22; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:17:32-00:18:15 oraz 00:26:39-00:27:41; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:41:41-00:41:42:04; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:43:50-00:45:36)

W dniu 1 września 1994 roku M. B. zawarła ze Spółdzielnią(...) w L. umowę o przydział lokalu użytkowego z przeznaczeniem na aptekę przy al. (...) w L., osiedle(...), o pow. 76,6 m⁽²⁾. Zakup został sfinansowany również ze środków wnioskodawczyni sprzed małżeństwa. W dniu 17 kwietnia 1996 roku zawarto aneks do ww. umowy poprzez zwiększenie powierzchni ww. lokalu o piwnicę, w celu zapewnienia możliwości umieszczenia w lokalu apteki. Łączny koszt ww. lokalu wyniósł 148.548,74 zł. Lokal został oddany w 1997 roku. W dniu 23 stycznia 1998 roku powyższe prawo zostało sprzedane za kwotę 150.000 zł. Sprzedaży ww. prawa dokonano ze względu na jego nieprzydatność do prowadzenia apteki z uwagi na zbyt małą powierzchnię. Środki na zakup ww. prawa pochodziły z oszczędności M. B..

(umowa k. 39-39v; potwierdzenia wpłat k. 40; aneks k. 41-42; informacja k. 47; informacja ze spółdzielni k. 49-50; potwierdzenia wpłat k. 56-59; zawiadomienie o przyjęciu w skład spółdzielni k. 48; pełnomocnictwo notarialne k. 54-54v; umowa sprzedaży k. 55-55v; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy 00:22:38-00:32:34, a także 00:37:59-00:39:22; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:24:08-00:25:12; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:42:20-00:43:42)

W dniu 18 kwietnia 1996 roku M. B. zawarła umowę o realizację i przydział lokalu użytkowego w osiedlu (...) - lokal (...) o powierzchni ostatecznie 107,28 m⁽²⁾. W dniu 21 kwietnia 2001 roku dokonano przydziału na rzecz M. B. lokalu użytkowego o powierzchni 107,28 m⁽²⁾ położonego przy al. (...) w L. z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową. Ostateczna cena lokalu wyniosła 250.698,00 zł (z czego ok. 150.000 zł pochodziło ze sprzedaży lokalu przy ul. (...))

w L.). Obecnie spółdzielcze własnościowe prawo do tego lokalu stanowi własność uczestników niniejszego postępowania. W lokalu tym do roku 2008 M. B. prowadziła aptekę, następnie wynajęła lokal. Z tytułu wynajmu od 2 lutego 2020 roku do lutego 2022 roku czynsz wynosił 5500 zł, następnie od 1 lutego 2022 roku 5750 zł miesięcznie w kwocie netto. Od powyższej kwoty wnioskodawczyni uiszcza podatek w wysokości 8,5% - podatek ryczałtowy od przychodów. Wartość ww. lokalu na dzień orzekania to 857.000,00 zł.

(umowa nr (...) k. 43-45; aneks do umowy k. 46; przydział lokalu k. 54; informacja ze Spółdzielni k. 60-61 oraz k. 65; potwierdzenia wpłat k. 63, zaświadczenie k. 86; umowy najmu wraz z aneksami k. 146-148v; opinia biegłego z zakresu wyceny J. P. (1) k. 165-215; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:59-00:00:07:37 oraz 00:22:38-00:32:34, a także 00:37:59-00:39:22; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:16:39-00:16:55)

W dniu 22 lipca 1998 roku M. i J. B. (1) zawarli ze Spółdzielnią (...) umowę o realizację i przydział mieszkania. Na jej podstawie nabyli spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy Al. (...). Mieszkanie zostało przydzielone małżonkom B. w roku 2000. Ostateczna cena lokalu wyniosła 130.429 zł. W ww. lokalu mieszkalnym małżonkowie zamieszkiwali do śmierci J. B. (1), obecnie w lokalu zamieszkuje M. B.. Wartość ww. prawa na dzień orzekania to 601.000 zł.

(umowa o realizację i przydział mieszkania k. 52-54; przydział mieszkania k. 62-62v; informacja ze Spółdzielni k. 60-61 oraz k. 64, zaświadczenie k. 84 i k. 87-88; opinia biegłego z zakresu wyceny J. P. (1) k. 165-215; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:59-00:00:07:37; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:16:55-00:17:01)

W dniu 19 lutego 2014 roku M. B. i J. B. (1) nabyli spółdzielcze własnościowe prawo do garażu nr (...) przy Al. (...) za kwotę 30.000 zł. Wartość rynkowa ww. prawa na dzień orzekania to 61.000 zł.

(umowa sprzedaży k. 74-75, zaświadczenie k. 85 i k. 89; opinia biegłego z zakresu wyceny J. P. (1) k. 165-215; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:59-00:00:07:37 oraz 00:36:13-00:26:25)

W dniu 18 listopada 2004 roku M. i J. B. (1) nabyli prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w miejscowości G. (...) oznaczonej na mapie jako działka nr (...) za kwotę 60.000 zł. W dniu 28 maja 2022 roku M. B. i M. B. (1) zawarły umowę sprzedaży ww. nieruchomości za kwotę 530.000 zł. Na rzecz M. B. przyznano kwotę 397.500 zł, a na rzecz M. B. (1) kwotę 132.500 zł. Tym samym strony dokonały częściowego podziału majątku wspólnego i działu spadku.

(umowa sprzedaży k. 76-77; zaświadczenie k. 78; wypis z rejestru gruntów k. 79-80; umowa sprzedaży k. 24-28; dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:05:59-00:00:07:37 oraz 00:36:26-00:00:37:21; dowód z przesłuchania uczestniczki protokół elektroniczny rozprawy z dnia 00:53:59-00:54:05; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:16:35-00:16:39)

W skład majątku wspólnego małżonków wchodziły także oszczędności w kwocie 120.000 zł.

(dowód z przesłuchania wnioskodawczyni protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:07:48-00:09:34; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:18:20-00:18:48)

W skład spadku po J. B. (1) wchodziły też:

1. Medal z wizerunkiem Józefa Piłsudskiego;
2. Medal – Krzyż Zasługi RP;
3. Medal – Krzyż Polonia Restituta;
4. Medal – Krzyż Bojownikom Śląska 1921-1939-1945;
5. Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”;
6. Medal – Krzyż na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi;
7. Medal Pamiątkowy z okazji 50 rocznicy III powstania śląskiego;
8. Przypinka z wizerunkiem orła;
9. Przypinka Polonia Restituta 1944;
10. Srebrny Medal za Długoletnią Służbę (XX lat);
11. Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 r.;
12. Medal „Za zasługi dla obronności kraju”;
13. Medal – Krzyż Zasługi RP;
14. Medal Pamiątkowy za wojnę 1918-1921;
15. Medal Bojownikom Niepodległości RP;
16. Przypinka – Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego;
17. Medal Józef Stalin – Wielka Wojna Ojczyźniana;
18. Przypinka Oficerska Szkoła Kwatermistrzowska;
19. Medal za Długoletnią Służbę;
20. Odznaka Pokój Wolność Socjalizm

Powyższe medale zostały przekazane przez wnioskodawczynię uczestniczkę podczas rozprawy w dniu 7 listopada 2023 roku, w tym zakresie strony nie mają dalszych roszczeń. Po J. B. (1) pozostał także przedmiot w postaci bagnetu niemieckiego lotnika z czasów II Wojny Światowej. Obecnie jednak nie jest wiadome, gdzie przedmiot ten się znajduje, nie jest on w posiadaniu M. B..

(dowód z przesłuchania wnioskodawczynie protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:09:48-00:14:55; dokumentacja zdjęciowa k. 153-154; protokół k. 269-271; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:20:33 – 00:20:43; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:38:34-00:40:05)

Biżuteria, której zwrotu domagała się w niniejszym postępowaniu uczestniczka nigdy nie należała do majątku spadkowego, stanowiła wyłączną własność uczestniczki M. B. (1).

(dowód z przesłuchania uczestniczki protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:49:07-00:53:40; dowód z przesłuchania wnioskodawczynie protokół rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:43:27-00:47:32; zeznania świadka R. B. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku

00:19:00-00:20:33; zeznania świadka R. O. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 00:38:34-00:40:05; zeznania świadka K. Z. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 01:04:16-01:16:25 oraz 01:19:17 – 01:20:50; zeznania świadka B. K. protokół elektroniczny rozprawy z dnia 7 listopada 2023 roku 01:25:46-01:34:19; oświadczenie k. 280)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej, ocenionych na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., art. 244 i 245 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. jako wiarygodne dowodów.

Sąd nie miał wątpliwości co do mocy dowodowej przedłożonych, a wskazanych powyżej dokumentów. Dokumenty te w istocie nie były przez strony kwestionowane, ich treść jest spójna z pozostałymi dowodami, a to również z osobowymi źródłami dowodowymi.

Jako kompletną i rzeczową sąd ocenił opinię biegłego J. P. (1). Opinia jest bowiem logiczna, pełna, niesprzeczna i wyjaśnia zagadnienia w sposób wyczerpujący. Strony nie kwestionowały jej treści.

Jako wiarygodne ocenił Sąd zarówno dowód z przesłuchania wnioskodawczynie, jak i uczestniczki. W istocie treść tych depozycji poza niewielkimi fragmentami pokrywały się, wzajemnie uzupełniały. Dość powiedzieć, że pomiędzy stronami nie było sporu ani co do składników wchodzących w skład majątku wspólnego, jak i w skład spadku. Nie było też sporu co do nakładów z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny stron. W istocie nawet w kwestii spornej dotyczącej biżuterii należącej do uczestniczki – strony zeznawały spójnie. Z tej przyczyny dowodom tym należało przydać przymiot wiarygodności.

Sąd przyjął za wiarygodną pierwotną wersję wnioskodawczynie w zakresie tego, że oszczędności zgromadzone na dzień śmierci J. B. (1) to 120.000 zł. Późniejsza zmiana wniosku w tym zakresie jest niewiarygodna, bowiem jeszcze na etapie składania zeznań wnioskodawczynie w sposób stanowczy zeznawała o kwocie 120.000 zł (dowód z przesłuchania wnioskodawczynie protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 października 2023 roku 00:07:48-00:09:34). Nie jest wiarygodna wersja, jakoby dopiero później nastąpiło sprawdzenie rachunków bankowych i weryfikacja podanej w sposób „wstępny” kwoty. Wnioskodawczynie jest bowiem osobą bardzo skrupulatną, posiada dokumenty sięgające wielu lat wstecz, a dokumentujące dokładne kwoty z tytułu posiadanych oszczędności i nakładów. Wnioskodawczynie zeznała zresztą, że w skład ww. środków wchodzi należności z tytułu zgromadzonych środków finansowych, ale też akcji. Tymczasem wnioskodawczynie do kolejnych pism nie załącza dokumentacji dotyczącej wartości ww. akcji, o których przecie wskazywała w toku pierwszego przesłuchania. Z tych przyczyn przyjął Sąd wartość wskazaną we wniosku, a nie w jego modyfikacji.

Wiarygodne były również depozycje świadków R. B., P. O., B. K. i K. Z.. Świadkowie ci zeznawali w istocie w sposób spójny, pomimo niewielkich rozbieżności. Świadkowie zeznawali zgodnie z pamięcią, nie starali się dotwarzać faktów. W tym kontekście ich zeznania są wiarygodne.

Sąd zważył co następuje:

Przepis art. 1035 k.c. stanowi, że jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu. Przepis art. 1037 § 1 k.c. stanowi, że dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców. Wskazać przy tym należy, że sądowy dział spadku powinien obejmować cały spadek. Jednakże z ważnych powodów może być ograniczony do części spadku, o czym stanowi przepis art. 1038 § 1 k.c. Sądowe postępowanie w sprawie działu spadku toczy się na podstawie przepisów art. 680 k.p.c. oraz, z mocy odesłania z art. 688 k.p.c., na podstawie przepisów dotyczących zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 k.p.c.. Przepis art. 689 k.p.c. stanowi, że jeżeli cały majątek spadkowy lub poszczególne rzeczy wchodzące w jego

skład stanowią współwłasność z innego tytułu niż dziedziczenie, dział spadku i zniesienie współwłasności mogą być połączone w jednym postępowaniu.

W wypadku, gdy w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego, chyba że zapadł już prawomocny wyrok rozstrzygający o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o żądaniach zwrotu wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, albo że częściowy dział spadku nie dotyczy udziału spadkodawcy

w majątku wspólnym (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 1972 roku, III CZP 100/71). Dlatego też konieczne było, jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego.

W niniejszej sprawie na skutek śmierci J. B. (1) w dniu 2 lutego 2020 roku doszło do ustania małżeństwa wnioskodawczyni i spadkodawcy oraz z nim związanej wspólności majątkowej małżeńskiej.

Zgodnie z art. 32 § 1 k.r.o. w wersji obowiązującej do dnia 20 stycznia 2005 roku, dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Zgodnie natomiast z art. 31 § 1 k.r.o. w brzmieniu od dnia 20 stycznia 2005 roku, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

W toku postępowania strony nie pozostawały w sporze co do tego, jakie składniki wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków. Co prawda od dnia zawarcia przez strony związku małżeńskiego (17 listopada 1994 roku) dochodziło do zmian brzmienia zarówno art. 31, jak i 32 k.r.o., jednakże niezmienna pozostała zasada, że przedmioty nabyte w czasie trwania małżeństwa wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków. Wynikiem postępowania dowodowego w sprawie jest, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodziły następujące przedmioty:

1. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 70,15 m⁽²⁾ wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 2,99 m⁽²⁾, pozostającego w zasobach Spółdzielni (...) położonego w L. przy Al. (...) o wartości 601.000 złotych;
2. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu garażowego nr (...) o powierzchni użytkowej 16,77 m⁽²⁾, pozostającego w zasobach Spółdzielni (...), położonego w L. przy Al. (...) o wartości 61.000 złotych;
3. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu usługowego nr (...) o powierzchni użytkowej 105,55 m⁽²⁾, pozostającego w zasobach Spółdzielni (...), położonego w L. przy Al. (...) w L. o wartości 857.000 złotych;
4. samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 2013 o wartości 41.000 złotych;
5. środki pieniężne w kwocie 120.000 złotych;

Poza tymi składnikami w skład majątku wspólnego wchodziło także prawo użytkowania wieczystego gruntu i własności budynku - nieruchomości położonej w miejscowości G.. Wnioskodawczyni i uczestniczka dokonały jednak częściowego podziału majątku wspólnego i działu spadku co do części tej nieruchomości, rozliczając się w ten sposób, że uczestniczka otrzymała z tytułu tego składnika majątkowego kwotę 132.500 zł (k. 24-28).

Z tej przyczyny – wobec nieistnienia w dacie orzekania tego składnika – Sąd nie umieścił go w składnikach majątku wspólnego, mimo że w sposób oczywisty składnik ten do tego majątku wchodził, orzekanie dotyczyć bowiem może tylko przedmiotów istniejących w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z art 567 § 1. k.p.c., w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi.

W postępowaniu nie padł wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym (art. 43 § 2 k.r.o.), toteż Sąd nie orzekał w tym przedmiocie.

W sprawie zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestniczka były zgodne, że wymienione powyżej składniki majątku weszły do majątku wspólnego małżonków, a nie weszły do majątku osobistego wnioskodawczyni na zasadzie tzw. „surogacji” (art. 33 pkt 3 k.r.o. w brzmieniu pierwotnym oraz art. 33 pkt 10 k.r.o. w brzmieniu od 20 stycznia 2005 roku). W orzecznictwie podkreśla się, że w istocie o wejściu danego przedmiotu w skład majątku wspólnego przesądza wola małżonków (Uchwała SN z 19.10.2018 r., III CZP 45/18, OSNC 2019, nr 7-8, poz. 76). Już pierwszy z ww. składników, tj. prawo do lokalu użytkowego przy al. (...) w L. weszło do majątku wspólnego małżonków, pomimo w istocie pełnego sfinansowania tej inwestycji przez wnioskodawczynię (vide treść pełnomocnictwa i umowy sprzedaży k. 54-55v). Stąd też należało uznać, że przedmioty te w istocie wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków B..

Wartość powyższych składników ustalił Sąd na podstawie opinii biegłego z zakresu wyceny, której strony nie kwestionowały. Wartość całości powyżej wskazanego majątku wyniosła na dzień orzekania 1.680.000 zł.

Kwestią początkowo dla stron sporną była wartość ustalonych nakładów. Strony były zgodne, że nakłady na majątek wspólny dokonane przez wnioskodawczynię to:

1. oszczędności w kwocie 47.244,20 USD po przeliczeniu wg kursu z dnia 1 czerwca 1994 roku wynoszącego 2,2349 w kwocie 106.485,84 zł;
2. środki pochodzące ze sprzedaży pawilonu usługowego w L. przy ul. (...) w wysokości 17.000 zł w 1999 roku;
3. środki pochodzące ze sprzedaży lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w wysokości 98.000 zł w 2001 roku;
4. środki pochodzące ze sprzedaży samochodu osobowego F. (...) w wysokości 10.150 zł w 2002 roku;
5. środki pochodzące ze sprzedaży udziału lokalu mieszkalnego w L. przy ul. ul. (...) w wysokości 46.875 zł w 2002 roku;
6. świadczenie po zmarłym ojcu J. C. w wysokości 7.778,23 zł uzyskane w 2004 roku.

Wartość nominalna tak poczynionych nakładów to 286.289,07 zł.

W sprawie do pewnego momentu postępowania sporna była jednak metoda ich waloryzacji. W orzecznictwie i doktrynie podnosi się, że w braku przepisu, który wskazywałby określony sposób ustalenia wartości danego prawa podlegającego rozliczeniu to sądy rozpoznające merytorycznie spór powinny, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy i wyważając interes zainteresowanych, samodzielnie przyjąć adekwatny miernik przeszacowania (postanowienie SN z 16.11.2012 r., III CZP 64/12, LEX nr 1293792). Sąd uznał, że rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego byłoby pozostawienie nakładów poczynionych przez wnioskodawczynię w wartości nominalnej. Orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, że przyjęcie odpowiedniej metody waloryzacyjnej zależy in concreto od okoliczności poszczególnego przypadku.

Zważyć należy, że początkowo uczestniczka kwestionowała wartość waloryzacji tych nakładów (k. 126-129), jednakże ostatecznie, zgodnie

z twierdzeniem uczestniczki zaakceptowała „nakłady wymienione na s. 2 pisma z dnia 13 marca 2023 r. [czyli wniosku] o wartości tam wskazanej” (k. 239v). Na s. 2 wniosku wnioskodawczynie wskazała, że wartość nakładów to ponad 919 tys. zł, toteż należało uznać, że uczestniczka zaakceptowała przedstawiony przez wnioskodawczynie sposób waloryzacji. Następnie w piśmie z dnia 22 lutego 2024 roku uczestniczka wskazała, że w istocie jedynymi spornymi elementami w sprawie jest kwestia biżuterii (o czym dalej) oraz kwestia wartości oszczędności. Pomiędzy stronami istniał zatem co do kwestii nakładów konsensus. Wobec powyższego Sąd przyjął do celów waloryzacji nakładów metodę przyjętą przez wnioskodawczynię we wniosku. Przyjęcie takiej jak w niniejszej sprawie metody waloryzacyjnej jest prawidłowe, nawet jeżeli nie można przypisać konkretnego nakładu do ceny zakupu konkretnej nieruchomości. Faktem jest bowiem, że małżonkowie większą część majątku przeznaczali na zakup nieruchomości.

Otóż wartość nominalna zakupionych składników majątkowych, a wchodzących w skład majątku małżeńskiego wyniosła łącznie 559.327,00 zł (vide k. 60-61; k. 74-77; k. 81), dodając do tej kwoty 120.000 zł zgromadzonych oszczędności otrzymuje się kwotę 679.327 zł. Wartość nominalna nakładów poczynionych przez wnioskodawczynię to 286.289,07 zł. Udział nakładów nominalnych w nominalnej wartości majątku wspólnego małżonków wyniósł zatem 42% ($286.289,07/679.327 = 42\%$). Na dzień orzekania wartość majątku wspólnego małżonków to 2.210.000 (przyjmując za biegłym i wliczając w to cenę sprzedaży nieruchomości w G. – 530.000 zł). Wyliczając zatem 42% z ww. wartości otrzymujemy kwotę 928.200 zł zwaloryzowanych nakładów wnioskodawczynie na majątek wspólny ($2.210.000 \times 42\% = 928.200$ zł). Jednakże Sąd odliczył kwotę wskazywaną przez samą wnioskodawczynię w wysokości 919.959,20 zł jako nakład wnioskodawczynie od wartości majątku wspólnego, co dało wynik 1.290.040,80 zł (wartość majątku wspólnego wraz z ceną sprzedaży nieruchomości G. po odjęciu nakładów wnioskodawczynie). Takie rozstrzygnięcie oparte zostało na art. 321 k.p.c.

i zakazie orzekania ponad żądanie, a wskazać należy, że żądanie zasądzenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny jest żądaniem o charakterze stricte procesowym i sąd związany jest wskazywanym wyżej przepisem i zakazem.

Ustalając skład spadku Sąd przyjął, że należą do niego udział w 1/2 w przedmiotach stanowiących majątek wspólny małżonków. Sąd nie uznał, że w skład spadku wchodzi bagnet niemieckiego lotnika z II wojny światowej (k. 126v). Sąd ocenia bowiem jakie przedmioty wchodzi w skład spadku na datę orzekania (art. 316 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Chodzi tu zatem o przedmioty istniejące w dacie orzekania. Z zeznań świadków i dowodu z przesłuchania stron wynika, że obecnie nie jest wiadome położenie owego bagnetu, nie znajduje się on w mieszkaniu przy Al. (...). Z tej przyczyny Sąd nie brał tego przedmiotu pod uwagę przy ustalaniu składu spadku.

W skład majątku spadkowego po J. B. (1) wchodziły zatem składniki majątkowe o wartości 645.020,40 zł. Z tej przyczyny wartość przysługującego uczestniczce M. B. (1) majątku spadkowego powinna wynosić 322.510,20 zł (udział do 1/2), jednakże wobec tego, że uczestniczka M. B. (1) otrzymała kwotę 132.500 zł z tytułu częściowego działu spadku (sprzedaż nieruchomości w miejscowości G. (...)), należało kwotę tę pomniejszyć o 132.500 zł. Z tej przyczyny wynikiem jest kwota 190.010,20 zł. Kwotę tę Sąd zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestniczki tytułem spłaty, bowiem wszystkie składniki majątkowe w niniejszej sprawie zostały przyznane na własność wnioskodawczynie. Sąd określił na zapłatę powyższej należności termin 6-miesięczny (zgodnie z wnioskiem M. B.), bowiem kwota powyższa jest kwotą niebagatelną.

Zgodnie z art. 686 k.p.c., w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów zwykłych, których przedmiotem są rzeczy lub prawa należące do spadku, jak również o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych.

Uczestniczka wносиła o rozliczenie pożytków z tytułu najmu apteki przy al. (...) w L. (k. 146-148v). Od 2 lutego 2020 roku (data śmierci J. B. (1)) do 1 lutego 2022 roku czynsz najmu wynosił 5.500 zł (bez wyszczególnienia netto/brutto). Wobec powyższego od dnia 2 lutego 2020 roku do 1 lutego 2022 roku (kiedy nastąpiła podwyżka czynszu do kwoty 5.750 zł o k. 148v) minęło 23 miesiące i 28 dni. Stąd czynsz uzyskany w tym okresie to 131.810,34 zł. Od 1 lutego 2022 roku do 16 marca 2023 roku (data złożenia wniosku w niniejszej sprawie, do której rozliczenia pożytków żąda uczestniczka) minęło 12 miesięcy i 16 dni, a zatem uzyskany w tym czasie czynsz to kwota 71.967,74 zł. Łącznie jest to zatem kwota 203.778,09 zł. Od tej kwoty wnioskodawczyni odprowadziła podatek w wysokości 8,5% przychodu, a więc w kwocie 17.321,14 zł, co daje 186.456,95 zł kwoty dochodu. Dzieląc tę kwotę na 4, otrzymuje się wynik 46.614,24 zł, którą to kwotę Sąd zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki tytułem zwrotu części pożytków przypadających na rzecz uczestniczki, zasądzając – zgodnie z wnioskiem – odsetki ustawowe za okres od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia w niniejszej sprawie do dnia zapłaty. Nie jest zasadny argument wnioskodawczyni, że nabycie ww. prawa do lokalu w istocie ze środków własnych M. B. powinno skutkować oddaleniem ww. roszczenia. Fakt wejścia ww. prawa do majątku wspólnego jest (jak już podkreślano powyżej) oczywisty w świetle zgromadzonej w sprawie dokumentacji, nadto również wnioskodawczyni nie negowała, że lokal ten stanowi majątek wspólny małżonków – a w konsekwencji udział w nim należy do spadku. Nie ma przy tym wątpliwości, że M. B. osiągała korzyści z pominięciem uczestniczki z ww. lokalu.

Sąd nie orzekł w zakresie wskazanych przez uczestniczkę M. B. (1) medali i odznaczeń, co do których strony dokonały częściowego działu spadku na rozprawie w dniu 7 listopada 2023 roku. W tym zakresie wnioskodawczyni wydała rzeczony przedmiot uczestniczce, strony nie posiadają wobec siebie dalszych roszczeń w tym zakresie, co uczyniło orzekanie o tej kwestii niedopuszczalnym, bowiem przedmioty te wyszły ze spadku na skutek częściowego jego działu.

Sąd nie orzekł także o nakazaniu wydania przez wnioskodawczynię uczestniczce szczegółowo wymienionej w odpowiedzi na wniosek (k. 127 i 127v) biżuterii. Z materiału dowodowego wynika bowiem bezspornie, że biżuteria ta stanowiła wyłączną własność uczestniczki M. B. (1), została tylko przekazana na przechowanie J. B. (1), stąd nie stanowiła nigdy przedmiotu należącego do spadku. W takim wypadku Sąd nie miał kognicji do orzekania o wydaniu tych przedmiotów, a właściwą drogą było uwidocznienie tego faktu wyłącznie w uzasadnieniu postanowienia (vide postanowienie SN z 19.03.1975 r., III CRN 484/74, OSNC 1976, nr 3, poz. 48 oraz postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z 21.12.2016 r., II Ca 1794/16, LEX nr 2216357).

W zakresie kosztów postępowania Sąd rozliczył opłatę od wniosku wg udziału w majątku podlegającym podziałowi i z tego tytułu zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyni kwotę 375 zł (1/4 x 1.500), w sprawie nie zaszyły przesłanki z art. 520 § 2 i § 3 k.p.c., a zatem koszty winny być rozliczone po myśli art. 520 § 1 k.p.c. i każda ze stron powinna ponieść je

w zakresie odpowiadającym swojemu udziałowi w sprawie (postanowienie SN z 9.12.1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116).

Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazał pobrać od wnioskodawczyni

i uczestniczki nieuiszczone kwoty z tytułu kosztów opinii biegłego (k. 218), w kwocie 6.542,78 zł, tj. od wnioskodawczyni 3/4 tej kwoty a od uczestniczki 1/4 ww.

Z tych przyczyn orzeczono jak w postanowieniu.